

KONKURRENSVERKET

2016-02-29

Avd

Dnr

KSnr

Aktbil

SÖKANDE

Sandahls Grus & Asfalt Aktiebolag, 556421-6181
Box 625
331 26 Värnamo

Ombud: Advokat Eilert Andersson och Jur.kand. Karin Bernmar
Wistrand Advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

MOTPART

Nässjö Affärsverk AB, 556038-7044
Tullgatan 2
571 80 Nässjö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Sandahls Grus & Asfalt Aktiebolags ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Nässjö Affärsverk AB (NAV) genomför en upphandling av asfaltsbeläggningar säsongerna 2016-2017. Upphandlingen genomförs enligt reglerna för förenklat förfarande i LOU. I tilldelningsbeslut den 10 december 2015 har NAV beslutat att tilldela JLB Mark & Asfalt AB (JLB) kontraktet. Sandahls Grus & Asfalt Aktiebolag (Sandahls) placerades på andra plats i upphandlingen.

Dok.Id 185447

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se

www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Sandahls begär överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska göras om. I andra hand yrkas att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från JLB förkastats och ny utvärdering sker varvid Sandahls tilldelas kontraktet.

NAV motsätter sig bifall till Sandahls yrkanden.

VAD PARTERNA ANFÖR

Sandahls

Förfrågningsunderlaget

NAV har utformat förfrågningsunderlaget på ett sätt som står i strid med kravet på att upphandlingar ska genomföras med iakttagande av principen om öppenhet i de krav som ställs på anbudsgivare och anbud ska vara förutsägbara och transparenta. Upphandlingen omfattar beläggnings- och justeringsarbeten i samband med underhåll och nybyggnation. Underhållsarbete innebär typiskt sett beläggningsarbete på befintlig asfalt medan nybyggnation typiskt sett innebär beläggningsarbete på grus. Förenklat kan därmed sägas att upphandlingen avser beläggningsarbete både på befintlig asfalt och på grus. I teknisk beskrivning anges att beskrivningen ansluter till AMA Anläggning 10 som utgör ett referensverk ur vilken kravtext hämtas genom hänvisning till specifika koder. Genom att ange viss kod anses AMA Anläggning 10 åberopad. Den projektspecifika tekniska beskrivningen måste alltså läsas tillsammans AMA Anläggning 10. I teknisk beskrivning hänvisas till DCC Bitumen bundna överbyggnadslager för väg, plan o.d. där det i AMA anläggning 10 bl.a. står:

Klistring

Före utläggning av asfaltsmassa på bituminöst underlag ska detta göras rent och klistras så att ytan blir helt täckt.

I teknisk beskrivning DCC Bitumen bundna överbyggnadslager för väg, plan o.d. anges som projektspecifika krav bl.a.

Klistring

Vid klistring på bituminöst underlag ska utspridd mängd klister vara 0,4 kg/m² och vid klistring av frästa ytor ska utspridd mängd klister vara 0,5 kg/m².

Det ovan anförda kan sammanfattas så att utförandekrav är olika för beläggningsarbete på befintlig asfalt (underhåll) och på grus (nybyggnation). För dessa fall föreskrivs i Råd och anvisningar – vilka utgör hjälpmedel för upprättande av tekniska beskrivningar – att man ska ange dimensionerande förutsättningar för anbudsgivare avseende bl.a. klister. Närmare står under DCC Bitumen bundna överbyggnadslager för väg, plan o.d.

MATERIAL - OCH VARUKRAV

Ange under aktuell kod och rubrik

- Eventuellt andra krav på proportionering än de som anges i TRVKB 10 Bitumenbundna lager
- Kalkylvärden för bindemedelhalt eller bindemedelsmängd, tillsatt stenmaterial vid återvinning och eventuellt övriga material som klister och vidhäftningsmedel eller hänvisa till Trafikverkets regler för reglering av beläggningsarbeten om mängderna ska regleras.

Förfrågningsunderlaget innehåller visserligen kalkylvärde för de fall klistring ska utföras. Däremot finns inte något kalkylvärde för vilka ytor som ska vara föremål för underhåll (dvs. läggning på befintlig asfalt) respektive nybyggnation (dvs. läggning på grus). Avsaknad om uppgift om underlag saknar normalt betydelse eftersom leverantör regelmässigt lämnar tilläggspris vid klistring. För det ramavtal som idag är tillämpligt på motsvarande beläggningsarbeten innevarande säsong (och som ska ersättas genom förevarande upphandling) gäller ett tilläggspris för klistring om 25 kr/m². I den förevarande upphandlingen saknas emellertid utrymme för sådant tilläggspris eftersom det anges att klistring ska ingå i lämnade priser avseende helt

andra koder än enligt AMA. Detta trots att kostnaden för klistring inte är obetydlig. Det ovan anförda kan sammanfattas så att anbudsgivare genom upphandlingen tvingats lämna pris på två i ekonomisk mening helt olika arbeten (underhåll respektive nybyggnation) utan möjlighet att lämna olika priser. Bortsett från att förfrågningsunderlaget därmed är upprättat i strid med texten i Råd och anvisningar, strider utformningen av förfrågningsunderlaget mot principerna om förutsägbarhet och transparens vilka ska tillämpas vid genomförande av upphandlingar enligt kravet på öppenhet i 1 kap. 9 § LOU. Eftersom de i mängdförteckningarna angivna priserna kommer vara direkt tillämpliga vid utförandet av entreprenaden medför bristen i mängdförteckningens utformning att förfrågningsunderlaget är ofullständigt på ett sätt som innebär att anbudsgivare inte korrekt kan bedöma och beräkna omfattningen av de projekt som kan komma att avropas under det aktuella ramavtalet. Flera anbudsgivare, inklusive Sandahls, har uppmärksammat att utformningen av mängdförteckningen strider mot systematiken i AMA och MER eftersom det i mängdförteckningen anges att klistring ska ingå i vissa koder trots att denna typ av arbetsmoment ska prissättas separat enligt vad som gäller enligt AMA. Kritiken har avfärdats och NAV har meddelat att "Asfaltering på grusunderlag regleras enligt mängdförteckningen. Lämnade priser i mängdförteckningen gäller samtliga underlag" samt "Förfrågningsunderlaget innehåller de uppgifter som behövs för anbudslämning" respektive att "samtliga arbeten i mängdförteckningen ska prissättas vid anbudslämning". Den bristfälliga utformningen av mängdförteckningen har medfört att anbudsgivarna inte haft fullständig information om hur avropade arbeten i praktiken kan komma att prissättas under ramavtalets löptid. NAV synes inte ha förstått problematiken utan har endast svarat att klistring ska ingå i lämnade priser. Allvarligt för transparensen är även det förhållande att den utformning som NAV gett handlingen mängdförteckning medfört att anbudsgivarna varit förhindrade från att lämna sina bästa priser eftersom det saknas uppgift om i vilken omfattning avrop kommer ske avseende underhåll respektive nybyggnation.

En faktor som troligen ytterligare försvårat för anbudsgivarna att uppskatta omfattningen av eventuella avrop under ramavtalet är att upphandlingen avser inte bara beställningar från NAV, utan även beställningar från Nässjö kommun samt kommunens övriga bolag, stiftelser och förvaltningar. Förfrågningsunderlaget får därmed anses vara behäftat med sådant fel vilket kan ha påverkat det konkurrensuppsökande skedet av upphandlingen och i vart fall medfört att många anbudsgivare varit förhindrade från att lämna fullt ut informerade och mest förmånliga anbud. Detta eftersom utformningen av mängdförteckningen, med instruktioner om att klistring ska ingå i lämnade priser under flera koder i strid med vad som följer av AMA, innebär att anbudsgivarna blir nödgade att göra en uppräknig av sina priser i syfte att ta höjd för att avrop i större omfattning än vad som annars hade kunnat förväntas kan komma att hänföra sig till asfaltsbeläggning på befintlig asfalt vilket medför högre kostnader. Detta eftersom klistring krävs vid beläggning på befintlig asfalt men inte på grus. Denna brist i förfrågningsunderlaget kan inte läkas med mindre än att upphandlingen görs om.

JLB:s anbud uppfyller inte obligatoriskt krav på referensobjekt

Enligt administrativa föreskrifter AFB.31 p.6 gäller som obligatoriskt krav att anbudet ska innehålla uppgifter om relevanta referensobjekt och referenser med namn, telefonnummer och e-postadress. Detta måste förstås som att anbudsgivarna har att dels lämna uppgifter om relevanta referensobjekt, dels lämna kontaktuppgifter till de referenspersoner som kan styrka dessa uppgifter. Med uppgifter om relevanta referensobjekt bör avses sedvanliga uppgifter om värde, tidpunkt och plats i enlighet med vad som allmänt efterfrågas i upphandlingar. Att det är sådana uppgifter som efterfrågas framgår av den precisering av kravet i AFB.31 som följer av att det i AFB.51 anges att anbudsgivaren ska styrka sin tekniska och yrkesmässiga kapacitet genom lämnande av referenser i enlighet med 11 kap. 11 §1 p. LOU. I nämnda bestämmelse anges att teknisk kapacitet får styrkas ”genom en förteckning

över slutförda byggtreprenader/.../med uppgift om värde, tidpunkt och plats för byggtreprenaderna/.../”.

JLB har till sitt anbud ingivit en handling med rubriken ”Referensobjekt med kontaktpersoner”. I handlingen anges endast kontaktuppgifter till fyra olika personer. Det framgår inte vilka relevanta referensobjekt som JLB önskar åberopa för styrkande av sin tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Mot bakgrund av hur kravet i AFB.31 formulerats samt mot bakgrund av att AFB.51 hänvisar till 11 kap. 11 § p. 1 LOU måste anbudsgivaren haft att närmare precisera vilka referensobjekt som åberopats. Genom att JLB endast redovisat namnen på fyra referenspersoner har bolaget inte uppfyllt kraven avseende styrkande av teknisk och yrkesmässig kapacitet enligt uppgiftskraven och anbudet borde därmed ha förkastats. NAV får anses ha brutit mot principerna avseende transparens och likabehandling på ett sätt som innebär att Sandahls kan komma att lida skada.

Krav på uppgifter om hur arbetsmiljöfrågor ska hanteras

JLB:s anbud är bristfälligt även av det skälet att det i anbudet saknas uppgifter om hur arbetsmiljöfrågor ska hanteras. Ett ytterligare obligatoriskt krav är att anbudet ska innehålla uppgifter om hur hantering av arbetsmiljöfrågor ska ske. Närmare bestämt anges att det av anbudet ska framgå ”system för kvalitets- och miljösäkring av entreprenaden samt hantering av arbetsmiljöfrågor”.

Vad beträffar arbetsmiljöfrågor anges det visserligen i AFC.242 i Administrativa föreskrifter att arbetsmiljöplan enligt AFC.2421 utgör ett sådant dokument som ska tillhandahållas under entreprenadtiden. Detta preciseras i den sistnämnda bestämmelsen vari framgår att entreprenören ska komplettera och anpassa den arbetsmiljöplan som beställaren tillhandahållit från planerings- och projekteringsskedet. Arbetsmiljöplan ska således inte ges in av anbudsgivaren redan i samband med inlämnande av anbud. Inte desto

mindre anger AFB.31 och punkten 7 att det av anbudet ska framgå hur anbudsgivaren avser att hantera arbetsmiljöfrågor. Detta måste anses betyda att det av anbudet ska gå att utläsa närmare uppgifter om anbudsgivarens hantering av arbetsmiljöfrågor utan att anbudsgivare inte är skyldig att lämna in en komplett arbetsmiljöplan. JLB:s anbud innehåller en projektplan som enligt sin rubricering på förstasidan anges omfatta arbetsmiljö. Projektplanen innehåller emellertid inga uppgifter om hur arbetsmiljöfrågor hanteras. I projektplanen nämns endast arbetsmiljö i högst allmänna ordalag under ett fåtal rubriker.

Risk för skada för Sandahls

Bristerna i JLB:s anbud borde rätteligen ha medfört att anbudet skulle ha förkastats. Till följd av de felaktigheter som upphandlingen är behäftad med lider Sandahls sådan skada som avses i 16 kap. LOU. Detta eftersom ett uteslutande av JLB:s anbud hade medfört att Sandahls istället rangordnats som nummer ett i upphandlingen, eftersom Sandahls uppfyller samtliga obligatoriska villkor samt eftersom Sandahls lämnat det näst bästa priset.

NAV

Förfrågningsunderlaget innehåller de uppgifter som behövs för en rättvis utvärdering. Alla anbudsgivare har behandlats lika och givits så lika förutsättningar som möjligt. Tidigare upphandlingar har blivit föremål för spekulativ prissättning avseende klistring. Därför har denna del tagits bort och ersatts av ett pris oberoende av om underlaget behöver klistras eller inte. Detta anser NAV bör ses positivt av anbudsgivare då de arbeten som inte kräver klistring, blir ekonomiskt mer fördelaktigt. Utvärderingsmodell för upphandlingen står tydligt i Administrativa föreskrifter AFB52. Då NAV är utförare åt Nässjö kommun gällande asfaltsbeläggningar är det omöjligt för bolaget att veta vilka projekt som kommer att bli aktuella under ramavtalstiden. I mängdförteckningen finns det tydliga årsprognoser för respektive arbete. Det inkom frågor från en anbudsgivare angående detta. Om Sandahls anser att det rådde oklarheter kring förfrågningsunderlaget är det anmärk-

ningsvärt att inga frågor ställts under anbudstiden för att reda ut eventuella oklarheter. Vinnande anbud uppfyller ställda krav angående referensobjekt och arbetsmiljö. Alla anbudsgivare har behandlats likvärdigt och icke-diskriminerande. Då förutsättningarna har varit helt lika för alla anbudsgivare har inte Sandahls lidit eller kan komma lida någon skada. Kvalificeringen av de inkomna anbuden har gjorts på ett transparent, rättvisande och korrekt sätt. Upphandlingen har genomförts enligt LOU och de gemenskapsrättsliga principerna.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

Förfrågningsunderlaget

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma föremålet för upphandlingen inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling. Även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten respekteras och tillämpas. Grundläggande är att leverantörer behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande och att upphandlingen genomförs på ett öppet sätt. En förvaltningsdomstols överprövning enligt LOU tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU (jfr HFD 2013 ref. 5).

Sandahls har anfört att förfrågningsunderlaget är bristfälligt då anbudsgivare inte korrekt kan bedöma och beräkna omfattningen av de projekt som kan komma att avropas under det aktuella ramavtalet. NAV har anfört att det i mängdförteckningen finns tydliga årsprognoser för respektive arbete.

Förvaltningsrätten konstaterar att det vid upphandlingar avseende ramavtal normalt föreligger en osäkerhet vad gäller de volymer som faktiskt kommer att upphandlas. I punkten AFB.2 i de administrativa föreskrifterna anges att i förfrågningsunderlaget lämnade volymer avser två förväntade betalnings-säsonger. Dessa uppgifter är baserade på historiska data och framtida uppskattningar. Volymerna i handlingarna ska dock inte ses som några garantier för framtida avrop. Det har mot denna bakgrund och i likhet med andra upphandlingar avseende ramavtal ankommit på leverantörerna att bedöma den osäkerhet i fråga om volymer som finns i upphandlingen. Förfrågningsunderlaget är således tillräckligt transparent i denna del.

Sandahls har vidare anfört att utformningen av mängdförteckningen strider mot systematiken i AMA och MER eftersom det i mängdförteckningen anges att klistring ska ingå i vissa koder trots att denna typ av arbetsmoment ska prissättas separat enligt vad som gäller enligt AMA. NAV har i denna del anfört att tidigare upphandlingar har blivit föremål för spekulativ prissättning gällande klistring. Därför har denna del tagits bort och ersatts av ett pris oberoende av om underlaget behöver klistras eller inte.

Enligt förvaltningsrättens mening ska bedömningen av vilket anbud som ger lägst pris göras utifrån den upphandlande myndighetens perspektiv, och myndigheten kan bestämma vad som ska läggas till grund för beräkningen av lägsta pris så länge utvärderingsmodellen är så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att anbudet med lägst pris antas. Att uppgifterna i mängdförteckningen ska ha företräde framför AMA och MER

framgår tydligt av frågor och svar. Förfrågningsunderlaget är därmed tillräckligt transparent i denna del. I mängdförteckningen anges sedan under vilka poster klistring ska ingå i prissättningen. Eftersom volymer har varit fastställt på förhand i mängdförteckningen har det varit möjligt att räkna ut en anbudssumma som har kunnat jämföras med övriga anbudssummor i upphandlingen. Hur anbudssumman ska beräknas och hur anbuden kommer att utvärderas är således klart definierat.

Anbudsgivarna har därmed sammantaget fått tillräcklig information för att på ett konkurrenskraftigt sätt kunna prissätta anbudet. Det har inte framkommit att prissättning skett på ett sådant sätt att den modell som tillämpats har satts ur spel och inte kunnat säkerställa ett rättvisande resultat. Bolaget har därmed inte, mot NAV:s bestridande, gjort sannolikt att förfrågningsunderlagets utformning brister i transparens och därmed medfört att anbudsgivarna inte kunnat lämna konkurrenskraftiga anbud.

Krav på referensobjekt

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte heller ändra eller bortse från ställda krav, eftersom förfarandet då skulle bryta mot likabehandlingsprincipen och principen om öppet förfarande.

Sandahls menar att det i JLB:s anbud inte framgår vilka relevanta referensobjekt som JLB önskar åberopa för styrkande av sin tekniska och yrkesmässiga kapacitet. NAV menar att JLB:s anbud uppfyller förfrågningsunderlagets krav i denna del.

I förfrågningsunderlaget AFB 31.6 framgår som ett obligatoriskt krav att det av anbudet ska framgå uppgifter om relevanta referensobjekt och referenser med namn, telefonnummer och e-postadress. Vidare framgår i förfrågningsunderlaget AFB.51 att anbudsgivaren ska ha teknisk och yrkesmässig kapacitet för att klara uppdraget och att detta ska styrkas med lämnade referenser i enlighet med LOU 11 kap. 11 § p.1. Referenserna ska vara vidtalade. Referenserna och kontaktuppgifterna ska lämnas i anbudet.

I det vinnande bolagets anbud anges som rubrik ”Referensobjekt med kontaktpersoner” varefter fyra olika kommuner anges samt kontaktuppgifter till respektive kontaktperson. Det måste förutsättas att referensobjekten avser asfaltering av vägar i respektive kommun. Enligt förvaltningsrättens mening framgår det därmed av anbudet att fyra referensobjekt har angivits. Såsom förfrågningsunderlaget är utformat har det inte uppställts som krav att anbudsgivarna ska lämna någon beskrivning av referensobjekten i anbudshandlingarna. Inte heller i förfrågningsunderlaget AFB 51 uppställs något sådant krav. Däri anges endast att den tekniska kapaciteten ska styrkas genom att vidtalade referenser kontaktas. Anbudet uppfyller därmed förfrågningsunderlagets krav i denna del. Skäl för ingripande med stöd av LOU föreligger därmed inte heller på denna grund.

Krav på uppgifter om hur arbetsmiljöfrågor ska hanteras

Sandahls har slutligen anfört att det i JLB:s anbud saknas uppgifter om hur arbetsmiljöfrågor ska hanteras. NAV menar att JLB:s anbud uppfyller förfrågningsunderlagets krav i denna del.

Av förfrågningsunderlaget AFB.31 p.7 framgår att anbudet ska innehålla uppgifter om hur arbetsmiljöfrågor hanteras. Förfrågningsunderlaget ställer däremot inte upp riktlinjer för hur omfattande beskrivningar som lämnas i anbuderna ska vara för att kravet i denna del ska vara uppfyllt. Under sådana förhållanden anser förvaltningsrätten att högre krav inte kan ställas än att

vad som uppges i punkt AFB.31 p. 7 på något sätt måste beröras i anbudet. JLB:s anbud innehåller en projektplan vari anges att dess syfte bl.a. är att ange de styrmedel som används för att uppnå uppställda krav och målsättningar beträffande bl.a. arbetsmiljö. Vidare anges i projektplanen övergripande vem som ansvarar för arbetsmiljöpolicy och hur uppföljning av arbetsmiljöarbetet ska ske. Eftersom JLB:s anbud innehåller en viss beskrivning av vilka rutiner som gäller för hantering av arbetsmiljön måste anbudet anses uppfylla det aktuella krav i denna del. Mot bakgrund härav kan inte Sandahls, mot NAVs bestridande, anses ha gjort sannolikt att ska-kravet inte är uppfyllt.

Sammanfattning

Vid angivna förhållanden visar inte det som Sandahls anfört att NAV har åsidosatt transparensprincipen enligt LOU eller någon av de övriga grundläggande principerna på ett sådant sätt att det finns skäl för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Veronica Lindström

Föredragande har varit Nina Melander.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.